

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1239

Vragen van het lid **Van der Steur** (VVD) aan de minister van Veiligheid en Justitie over *het rapport «Mensenhandel in en uit beeld»* (ingezonden 28 december 2012).

Antwoord van minister **Opstelten** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 8 februari 2013) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2012–2013, nr. 903

Vraag 1

Kent u het laatste rapport van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel: «Mensenhandel in en uit beeld. Cijfermatige rapportage 2007–2011»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3 en 4

Is het waar dat de gegevens van gemelde slachtoffers van mensenhandel niet goed worden geregistreerd en dat daardoor niet duidelijk is wat de precieze omvang van de mensenhandel is?

Is het waar dat instanties die hulp aan minderjarigen dienen te bieden, zoals Bureau Jeugdzorg en Nidos, nalaten om minderjarige slachtoffers aan het Coördinatiecentrum Mensenhandel te melden?

Deelt u de mening dat het niet zo kan zijn dat overheidsorganisaties met een meldplicht met betrekking tot gevallen van mensenhandel deze meldplicht consequent niet naleven en dat daardoor het aantal gevallen waarin personen, niet zelden minderjarigen, worden uitgebuit in onvoldoende mate in beeld is?

Antwoord 2, 3 en 4

Ik ben ook van mening dat overheidsorganisaties met een meldplicht deze na dienen te komen. Bureau Jeugdzorg en Nidos zijn echter geen organisaties die een dergelijke meldplicht ten aanzien van mensenhandel hebben. De primaire taak van Bureau Jeugdzorg is om ervoor te zorgen dat een jeugdige de hulp krijgt die hij of zij nodig heeft. Dit gebeurt ook bij slachtoffers van mensenhandel. Met het belang van het kind voorop wordt hiervoor samenwerking gezocht met ketenpartners, bijvoorbeeld de politie. De politie op haar

¹ <http://www.bnrm.nl/publicaties/mensenhandel-in-en-uit-beeld/index.aspx>.

beurt dient op grond van de Aanwijzing mensenhandel van het Openbaar Ministerie en op grond van Hoofdstuk 9 van de Vreemdelingencirculaire wel melding te maken van slachtoffers van mensenhandel. Indien zich situaties voordoen waarbij dit niet gebeurt dan worden betrokkenen hierop gewezen.

Vraag 5

Wat gaat u doen om het aantal niet geregistreerde gevallen van mensenhandel (dark number) op te helderen, wetende dat een goed overzicht van essentieel belang is voor de bestrijding van mensenhandel?

Antwoord 5

De aanpak van mensenhandel is een prioriteit van dit kabinet. Zicht op de aard en de omvang is essentieel voor een optimale bestrijding. Mensenhandel speelt zich in het verborgene af, waardoor het moeilijk is een betrouwbare schatting van het aantal slachtoffers te geven. De Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen verricht belangrijk onderzoek om mensenhandel duidelijker in beeld te brengen. CoMensha registreert (vermoedelijke) mensenhandelslachtoffers. Om de registratie van minderjarige slachtoffers verder te verbeteren verricht het kennisinstituut Movisie in het kader van het actieplan Rijksbrede aanpak loverboyproblematiek onder meer trainingen en geeft het advies aan instellingen die slachtoffers van loverboys opvangen. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan wat het delict mensenhandel behelst, zodat het ook door de instellingen herkend wordt. Op hun beurt leveren de instellingen de gevraagde registratiegegevens. Deze maatregel is onderdeel van het actieplan voor de rijksbrede aanpak van de loverboyproblematiek waarover u bent geïnformeerd per brief van 20 december 2011.²

Wat betreft Nidos heeft de Nationaal Rapporteur Mensenhandel inmiddels afspraken gemaakt over het rapporteren van minderjarige vermoedelijke slachtoffers mensenhandel aan haar bureau voor de duur van een onderzoek van de NRM. Er wordt op dit moment bekeken of melding door Nidos ook rechtstreeks bij CoMensha plaats kan vinden. Overigens zijn potentiële slachtoffers die onder de hoede zijn van Nidos ook bekend bij het Openbaar Ministerie, de politie en andere ketenpartners. Nidos bespreekt alle casuïstiek met hen. In geval van aangifte behoort melding bij CoMensha te worden gedaan door de politie.

Vraag 6

Is het waar dat slechts in iets meer dan de helft van de bij de rechter aangebrachte zaken een veroordeling volgt?

Antwoord 6

Het percentage van 56% veroordelingen in bij de rechter aangebrachte mensenhandelzaken³ heeft betrekking op het aantal veroordelingen voor specifiek het delict mensenhandel. Zoals blijkt uit de rapportage van de NRM⁴ volgt in nog eens 22% van de aangebrachte mensenhandelzaken een veroordeling voor een ander delict, bijvoorbeeld een zedendelict of geweldpleging. In totaal volgt dus gemiddeld in bijna 80% van de aangebrachte mensenhandelzaken een veroordeling. Ten aanzien van het percentage veroordelingen voor specifiek mensenhandel wil ik nog opmerken dat mensenhandel moeilijk bewijsbaar is. Dit heeft onder andere te maken met de beperkte aangiftebereidheid en de complexe strafbaarstelling. Zie verder ook het antwoord op vragen 8 en 9.

Vraag 7

Deelt u de mening dat mensenhandel een harde aanpak verdient, gelet op de ingrijpende gevolgen voor de slachtoffers die niet zelden in de seksindustrie worden uitgebuit?

² Kamerstukken II 2011/12, 31 839, 28 638, nr. 166.

³ *Mensenhandel in en uit beeld. Cijfermatige rapportage 2007–2011*, Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen (2012), p.172.

⁴ *Ibidem*, p. 307.

Antwoord 7

Ja. Mensenhandel is een zeer ernstig delict met vreselijke gevolgen voor de slachtoffers dat een harde aanpak verdient. Om dit te bewerkstelligen heb ik u onder meer vorig jaar een wetsvoorstel gestuurd om de strafmaxima voor mensenhandel te verhogen van acht naar twaalf jaar. Vorige maand heeft u met dit voorstel ingestemd. Indien er sprake is van gekwalificeerde mensenhandel kan de strafmaat zelfs levenslang zijn. Ook is het een doelstelling van mij om in 2015 dubbel zo veel criminele organisaties te hebben aangepakt, waarbij (onder andere) prioriteit ligt bij organisaties die zich met mensenhandel bezig houden.

Vraag 8 en 9

Vindt u het in dat licht aanvaardbaar dat slechts 80 procent van de zaken voor de rechter wordt gebracht en in slechts ongeveer 50 procent van die zaken een veroordeling volgt?

Wat gaat u eraan doen om het veroordelingspercentage in zaken betreffende mensenhandel te verbeteren en bent u van plan om daarbij navolging te geven aan de aanbevelingen van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel?

Antwoord 8 en 9

De Nationaal Rapporteur Mensenhandel heeft opgeroepen tot specialisatie en opleiding in mensenhandelzaken binnen de rechtspraak. Binnen het Openbaar Ministerie worden mensenhandelzaken al geruime tijd als specialisme gezien. Binnen het Landelijk overleg van voorzitters van de strafsectoren van de gerechtshoven en de rechtbanken (LOVS) zijn hiertoe de nodige afspraken gemaakt. Per 1 januari 2013 wordt per gerecht de behandeling van mensenhandelzaken geconcentreerd bij een klein aantal rechters en juridisch medewerkers met expertise op dit gebied. Mensenhandelzaken die worden aangebracht door het Landelijk Parket kunnen per genoemde datum worden afgedaan bij vier speciaal daartoe aangewezen gerechten.